

@fosselat

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

سیمای دنیا در قرآن

موضوع

[بازیچه کودکان و سرگرمی - زوال پذیر - مایه فریب و غرور]

تهیه شده توسط حجت الاسلام علی رجبی

به دنیا دل بنده هر که مرده
که دنیا سر به سر اندوه و درده
به کورستان گذر کن تا بسنی
که دنیا با عزیزانت چه کرده

[باباطاهر]

@fosselat

- ۱- تکرار مشترک دو واژه "دنیا" و "آخرت"
- ۲- بازی و سرگرمی بودن دنیا
- ۳- مراحل پنج گانه دنیا
- ۴- گروه های مردم در انتخاب دنیا و آخرت
- ۵- تجملات و لذت های دلفریب زودگذر دنیوی [جاذبه زینت های مادی]
- ۶- قارون، ثروتمند خودخواه بنی اسرائیل [جنون نمایش ثروت]
- ۷- نعمت های دنیوی و عاقبت اهل آن دو
- ۸- زیبایی طبیعت، زمینه آزمایش آدمیان
- ۹- دو مثال زیبا در بیان حقیقت دنیا [داستان عبرت آموز دو مرد مومن و مغرور منکر معاد]
- ۱۰- عاقبت تلاش برای دنیا و فراموشی آخرت [لطف خداوند نسبت به بندگان]
- ۱۱- دنیای ممدوح (ستایش شده)
- ۱۲- دنیای مذموم (نکوهش شده)
- ۱۳- عاقبت دنیا پرستی

تکرار مشترک دو واژه "دنیا" و "آخرت" در قرآن

الدُّنْيَا ————— ۱۱۵ مرتبه

الْآخِرَةُ ————— (۱۰)
 الْآخِرَةُ ————— (۱۳)
 الْآخِرَةُ ————— (۹۲)

جمعاً ۱۱۵ مرتبه

بازی و سرگرمی بودن دنیا در قرآن

- لهُو و لعب بودن دنیا ، چهار مرتبه در قرآن ، آن هم در قالب حصر و تاکید آمده است :

منبع

انعام ۳۲

وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعِبٌ وَلَهُوٌ وَلَلدَّارُ
الْآخِرَةُ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ أَفَلَا
تَعْقِلُونَ ﴿۳۲﴾

زندگی دنیا [بدون ایمان و عمل صالح] جز بازی و سرگرمی نیست، یقیناً سرای آخرت برای آنان که همواره از خدا [اطاعت کرده، و از محرماتش] می پرهیزند بهتر است، آیا [دربارۀ تفاوت اصولی بین دنیا و آخرت] نمی اندیشید؟ «32»

منبع

عنکبوت ۶۴

وَمَا هَذِهِ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهُوٌ وَلَعِبٌ
وَإِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ لَهِيَ الْحَيَوَانُ لَوْ كَانُوا
يَعْلَمُونَ ﴿۶۴﴾

این زندگی دنیا جز سرگرمی و بازی نیست، بی تردید سرای آخرت همان زندگی [واقعی] است، چنانچه [این بی خبران]، معرفت داشتند [دنیا را به جای آخرت انتخاب نمی کردند] «64»

منبع

محمد ص آیه ۳۶

إِنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهُوٌ وَإِنْ تُؤْمِنُوا
وَتَتَّقُوا يُؤْتِكُمْ أُجُورَكُمْ وَلَا يَسْأَلْكُمْ
أَمْوَالَكُمْ ﴿۳۶﴾

جز این نیست که زندگی دنیا [بدون ارتباط با خدا و عمل صالح] بازی و سرگرمی است، اگر ایمان بیاورید و از خدا اطاعت کنید و از محرماتش [بپرهیزید پاداش هایتان را به شما عطا می کند، و] در برابر آن [اموالتان را نمی طلبد] «36»

منبع

حدید ۲۰

اعْلَمُوا أَنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهُوٌ وَزِينَةٌ وَتَفَاخُرٌ بَيْنَكُمْ
وَتَكَاثُرٌ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ كَمَثَلِ غَيْثٍ أَعْجَبَ الْكُفَّارَ نَبَاتُهُ ثُمَّ
يَهِيَجُ فَتَرَاهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ يَكُونُ حُطَامًا ۗ وَفِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ شَدِيدٌ
وَمَغْفِرَةٌ مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٌ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ ﴿۲۰﴾

بدانید که زندگی دنیا جز بازی و سرگرمی و آرایش و زینت، و فخر فروشی به یکدیگر و فزون طلبی در اموال و اولاد نیست، [چنین دنیایی که دارنده اش فاقد ارتباط با خدا و قیامت است] مانند بارانی است که محصول [سرسبز و خوش منظره] آن کشاورزان را شگفت زده کند، سپس خشک شود به گونه ای که آن را زرد رنگ ببینی، آن گاه [ریزیز و] خشاک گردد! [چنین دنیای بی باقی، دنیای بی دینان، عذاب سختی در آخرت است، و] برای مؤمنان [آموزش و رضایتی] از سوی خدا است، زندگی

مراحل پنج گانه دنیا در قرآن

اعْلَمُوا أَنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا : بدانید که تنها زندگی پست و پایین دنیا

۱- **لَعِبٌ** : بازی — "دوران کودکی" (نوزادی) ← غفلت : زندگی در هاله ای از بی خبری است.

۲- **وَلَهْوٌ** : و سرگرمی — "نوجوانی" ← سرگرمی جای بازی را می گیرد ، انسان دنبال مسائلی است که او را به خود سرگرم سازد.

۳- **زِينَةٌ** : وزینت طلبی — "جوانی" ← تجمل : شور و عشق و تجمل پرستی آراستن و آرایش .

۴- **وَتَفَاخُرٌ بَيْنَكُمْ** : و فخرفروشی در میان خود — "میانسالی" کهولت (۴۰ سال به بالا) ← دنبال پست و مقام و القاب "تفاخر"

۵- **وَتَكَاتُرٌ فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ** : و افزون طلبی در اموال و اولاد "تکاتر" — دوران "سالمندی" و کهن سالی ← افزایش مال و نفرات و جمع ثروت

وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ : زندگی دنیا [بدون ایمان] جز کالای فریبنده نیست

@fosselat

گروه های مردم در انتخاب دنیا و آخرت

۴ - مردم در برخورد با دنیا و آخرت، ۴ گروهند:

- الف) گروهی هم دنیا دارند و هم آخرت و عاقبت آنها
- ب) گروهی نه دنیا دارند و نه آخرت
- ج) گروهی فقط آخرت دارند و رستگارند
- د) گروهی فقط دنیا را دارند و در آخرت هیچ بهره ای ندارند

گروه های مردم در انتخاب دنیا و آخرت
- مردم در برخورد با دنیا و آخرت، ۴ گروهند:

الف گروهی هم دنیا دارند و هم آخرت و عاقبت آنها

وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي
الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ ﴿٢٠١﴾ أُولَئِكَ لَهُمْ نَصِيبٌ
مِمَّا كَسَبُوا وَاللَّهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٢٠٢﴾

و گروهی از مردم می گویند: پروردگارا! به ما در دنیا از هرگونه خیر [و خوبی]، و در آخرت هم از هر نوع خیر [و ثواب] عطا کن، و ما را از عذاب آتش نگهدار «201» اینانند که از دست آوردشان [از انجام مناسک و دعای خالصشان] بهره [عظیم و فراوانی] دارند، و خداوند در حسابرسی سریع است «202»

گروه های مردم در انتخاب دنیا و آخرت - مردم در برخورد با دنیا و آخرت، ۴ گروهند:

ب گروهی نه دنیا دارند و نه آخرت [سستی ایمان در سختی ها باعث کفر و گمراهی است]

وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْْبُدُ اللَّهَ عَلَىٰ حَرْفٍ فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ
اطْمَأَنَّ بِهِ وَإِنْ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلَىٰ وَجْهِهِ خَسِرَ
الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ ذَلِكَ هُوَ الْخُسْرَانُ الْمُبِينُ ﴿١١﴾

گروهی از مردمنده که خداوند را با دودلی و تزلزل در دین [بر پایه به دست آوردن سود مادی] می پرستند، پس اگر سود به آنان برسد به آن آرامش می یابند، و اگر زیان و خسارتی به آنان رسد [از پرستیدن خداوند] روی گردان شوند، اینان دنیا و آخرت را از دست داده اند، و این همان خسارت آشکار است «11»

گروه های مردم در انتخاب دنیا و آخرت

- مردم در برخورد با دنیا و آخرت، ۴ گروهند:

ج گروهی فقط آخرت دارند و رستگاری [ویژگی های ممتاز انصار]

وَالَّذِينَ تَبَوَّءُوا الدَّارَ وَالْإِيمَانَ مِنْ قَبْلِهِمْ يُحِبُّونَ مَنْ هَاجَرَ
إِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُونَ فِي صُدُورِهِمْ حَاجَةً مِمَّا أُوتُوا وَيُؤْثِرُونَ
عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ وَمَنْ يُوقِ شُحَّ نَفْسِهِ
فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٩﴾

[نیز برای] کسانی [از انصار است] که پیش از مهاجران در مدینه و در [حصن] ایمن جای داشتند، و مهاجران به سوی خود را دوست دارند، و در دل خود از آنچه به مهاجران داده شده نیاز و چشم داشتی احساس نمی کنند، و [آنان را] بر خود ترجیح می دهند گرچه آنان را نیاز شدیدی باشد، و کسانی که از بخل و حرصشان مصون داشته اند [بر همه موانع راه سعادت] پیروزند، «۹»

گروه های مردم در انتخاب دنیا و آخرت - مردم در برخورد با دنیا و آخرت، ۴ گروهند:

د گروهی فقط دنیا را دارند و در آخرت هیچ بهره ای ندارند [عاقبت دنیا طلبها]

فَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا وَمَا لَهُ
فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلْقٍ ﴿٢٠٠﴾

[در این میان] گروهی از مردم [که از مواهب معنوی و از آثار پایدار جهان دیگر غافل هستند] می گویند: پروردگارا! به ما در دنیا [کالا و متاع و مال] عطا کن، در حالی که آنان را [به سبب این غفلت و کوتاهی نظری] در آخرت هیچ بهره ای نیست «200»

تجملات و لذت‌های دلفریب زودگذر دنیوی [جاذبه زینت‌های مادی]

۱- النِّسَاءُ

۲- وَالْبَيْنِينَ

۳- وَالْقَنَاطِيرَ الْمُقَنْطَرَةَ مِنْ

الذَّهَبِ
وَالْفِضَّةِ

۴- وَالْخَيْلَ الْمُسَوَّمَةَ

۵- وَالْأَنْعَامَ وَالْخَرْبَ

زَيْنَ لِلنَّاسِ حُبُّ الشَّهَوَاتِ مِنَ

ذَلِكَ مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا

وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الْمَاكِ

قارون، ثروتمند خودخواه بنی اسرائیل [جنون نمایش ثروت]

إِنَّ قَارُونَ كَانَ مِنْ قَوْمِ مُوسَى فَبَغَى عَلَيْهِمْ وَآتَيْنَاهُ مِنَ الْكُنُوزِ مَا إِنَّ مَفَاتِحَهُ لَتَنُوءُ بِالْعُصْبَةِ أُولَى الْقُوَّةِ إِذْ قَالَ لَهُ قَوْمُهُ لَا تَفْرَحْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْفَرِحِينَ ﴿٧٦﴾ وَابْتَغِ فِيمَا آتَاكَ اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ وَلَا تَنْسَ نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا وَأَحْسِنْ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ وَلَا تَبْغِ الْفُسَادَ فِي الْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ﴿٧٧﴾ قَالَ إِنَّمَا أُوتِيْتُهُ عَلَىٰ عِلْمٍ عِنْدِي أَوَلَمْ يَعْلَم أَنَّ اللَّهَ قَدْ أَهْلَكَ مِنْ قَبْلِهِ مِنَ الْقُرُونِ مَنْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُ قُوَّةً وَأَكْثَرَ جَمْعًا وَلَا يُسْأَلُ عَنْ ذُنُوبِهِمُ الْمُجْرِمُونَ ﴿٧٨﴾ فَخَرَجَ عَلَىٰ قَوْمِهِ فِي زِينَتِهِ قَالَ الَّذِينَ يُرِيدُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا يَا لَيْتَ لَنَا مِثْلَ مَا أُوتِيَ قَارُونُ إِنَّهُ لَذُو حَظٍّ عَظِيمٍ ﴿٧٩﴾ وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَيَلَكُمْ ثَوَابُ اللَّهِ خَيْرٌ لِمَنْ آمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا وَلَا يُلْقَاهَا إِلَّا الصَّابِرُونَ ﴿٨٠﴾ فَخَسَفْنَا بِهِ وَبَدَارِهِ الْأَرْضَ فَمَا كَانَ لَهُ مِنْ فِئَةٍ يَنْصُرُونَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُنتَصِرِينَ ﴿٨١﴾ وَأَصْبَحَ الَّذِينَ تَمَنَّوْا مَكَانَهُ بِالْأَمْسِ يَقُولُونَ وَيَكَانَ اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَوْلَا أَنْ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْنَا لَخَسَفَ بِنَا وَيَكَانَهُ لَا يَفْلِحُ الْكَافِرُونَ ﴿٨٢﴾ تِلْكَ الدَّارُ الْآخِرَةُ نَجْعَلُهَا لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِي الْأَرْضِ وَلَا فُسَادًا وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٨٣﴾ مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِنْهَا وَمَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى الَّذِينَ عَمِلُوا السَّيِّئَاتِ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٨٤﴾

نعمت های دنیوی و عاقبت اهل آن دو

وَمَا أُوتِيتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَمَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَزِينَتُهَا وَمَا
عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَى أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٦٠﴾ أَفَمَنْ وَعَدْنَاهُ وَعْدًا
حَسَنًا فَهُوَ لَاقِيهِ كَمَنْ مَتَّعْنَاهُ مَتَاعَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ
هُوَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنَ الْمُحْضَرِينَ ﴿٦١﴾

آنچه به شما عطا شده کالی زندگی دنیا و زیور و آرایش آن است، و آنچه [از ثواب و پاداش ابدی] نزد خداست بهتر و پایدارتر است، آیا اندیشه نمی کنید؟ «60» آیا کسی که او را وعده نیک [مغفرت و بهشت] داده ایم و حتماً به آن می رسد، مانند کسی است که او را [فقط] از کالا و ابزار زندگی [زودگذر] دنیا بهره مند کرده ایم، آن گاه در روز قیامت از جمله احضار شدگان [برای عذاب] است؟ «61»

زیبایی طبیعت، زمینه آزمایش آدمیان

إِنَّا جَعَلْنَا مَا عَلَى الْأَرْضِ زِينَةً لِّهَا لِنَبْلُوهُمْ
 أَيُّهُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا ﴿٧﴾ وَإِنَّا لَجَاعِلُونَ مَا عَلَيْهَا
 صَعِيدًا جُرُزًا ﴿٨﴾

ما آنچه را [از جماد، نبات، حیوان، دریا و دیگر آفریده‌ها] روی زمین است زینت آن قرار دادیم تا مردم را آزمایش کنیم که کدامشان نیکوکارترند «7» و بی تردید ما آنچه را روی زمین است خاک بی گیاه خواهیم کرد [تا با توجه به فناپذیری پدیده‌های مادی بر آن‌ها دل نبندید، بلکه از آن‌ها در راه به دست آوردن نیکوترین عمل بهره بگیرید] «8»

دو مثال زیبا در بیان حقیقت دنیا

[داستان عبرت آموز دو مرد مومن و مغرور منکر معاد]

وَاضْرِبْ لَهُم مَّثَلًا رَجُلَيْنِ جَعَلْنَا لِأَحَدِهِمَا جَنَّتَيْنِ مِنْ أَعْنَابٍ وَحَفَفْنَاهُمَا بِنَخْلٍ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمَا زَرْعًا ﴿٣٢﴾ كَلْتَا الْجَنَّتَيْنِ آتَتْ أُكْلَهَا وَلَمْ تَظْلِمْ مِنْهُ شَيْئًا وَفَجَزْنَا خِلَالَهُمَا نَهْرًا ﴿٣٣﴾ وَكَانَ لَهُ ثَمَرٌ فَقَالَ لِصَاحِبِهِ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَنَا أَكْثَرُ مِنْكَ مَالًا وَأَعَزُّ نَفَرًا ﴿٣٤﴾ وَدَخَلَ جَنَّتَهُ وَهُوَ ظَالِمٌ لِنَفْسِهِ قَالَ مَا أَظُنُّ أَنْ تَبِيدَ هَذِهِ أَبَدًا ﴿٣٥﴾ وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِنْ رُدِدْتُ إِلَى رَبِّي لأَجِدَنَّ خَيْرًا مِنْهَا مُنْقَلَبًا ﴿٣٦﴾ قَالَ لَهُ صَاحِبُهُ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَكَفَرْتَ بِالَّذِي خَلَقَكَ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ سَوَّاكَ رَجُلًا ﴿٣٧﴾ لَكِنَّا هُوَ اللَّهُ رَبِّي وَلَا أُشْرِكُ بِرَبِّي أَحَدًا ﴿٣٨﴾ وَلَوْلَا إِذْ دَخَلْتَ جَنَّتَكَ قُلْتَ مَا شَاءَ اللَّهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ إِنْ تَرَىٰ أَنَا أَقْلَمُ مِنْكَ مَالًا وَوَلَدًا ﴿٣٩﴾ فَعَسَىٰ رَبِّي أَنْ يُؤْتِيَنَّ خَيْرًا مِنْ جَنَّتِكَ وَيُرْسِلَ عَلَيْهَا حُسْبَانًا مِنَ السَّمَاءِ فَتُصْبِحُ صَعِيدًا زَلَقًا ﴿٤٠﴾ أَوْ يُصْبِحَ مَأْوَاهَا غُورًا فَلَنْ تَسْتَطِيعَ لَهُ طَلَبًا ﴿٤١﴾ وَأَحِيطَ بِثَمَرِهِ فَأَصْبَحَ يُقَلِّبُ كَفِيهِ عَلَىٰ مَا أَنْفَقَ فِيهَا وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا وَيَقُولُ يَا لَيْتَنِي لَمْ أُشْرِكْ بِرَبِّي أَحَدًا ﴿٤٢﴾ وَلَمْ تَكُنْ لَهُ فِتْنَةٌ يَنْصُرُونَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَمَا كَانَ مُنتَصِرًا ﴿٤٣﴾ هُنَالِكَ الْوَلَايَةُ لِلَّهِ الْحَقِّ هُوَ خَيْرٌ ثَوَابًا وَخَيْرٌ عُقْبًا ﴿٤٤﴾ وَاضْرِبْ لَهُم مَّثَلَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَا أَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ فَأَصْبَحَ هَشِيمًا تَذْرُوهُ الرِّيَّاحُ وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ مُقْتَدِرًا ﴿٤٥﴾ الْعَمَالُ وَالْبَنُونَ زِينَةُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ أَمَلًا ﴿٤٦﴾

عاقبت تلاش برای دنیا و فراموشی آخرت | لطف خداوند نسبت به بندگان |

اللَّهُ لَطِيفٌ بِعِبَادِهِ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ ﴿١٩﴾ مَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الْآخِرَةِ نَزِدْ لَهُ فِي حَرْثِهِ وَمَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ نَصِيبٍ ﴿٢٠﴾

خداوند به [همه امور] بندگانش دقیق است، هر که را بخواهد روزی عطا می کند، او نیرومند و توانای شکست ناپذیر است «19» کسی که خواهان محصولات آخرتی است بر محصولتش می افزاییم، و آن که طالب محصولات دنیایی است بخشی از آن را به او می بخشیم، ولی در آخرت برای او هیچ بهره ای نخواهد بود «20»

@fosselat

دنیای ممدوح (ستایش شده)

الف (دنیا محل نزول ثواب الهی برای محسنین
ب (توصیه به استفاده از نعمت های الهی در دنیا
ج (بشارت به مومنان در دنیا
د (برخورداری نیکوکاران از پاداش های الهی در دنیا
ه (دنیا محل سعی و تلاش برای آخرت

دنیای ممدوح (ستایش شده)

الف دنیا محل نزول ثواب الهی برای محسنین

فَاتَّاهُمُ اللَّهُ ثَوَابَ الدُّنْيَا وَحَسُنَ ثَوَابُ
الْآخِرَةِ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٤٨﴾

خداوند هم پاداش این دنیا و پاداش نیک آخرت را به آنان عطا کرد؛ خداوند نیکوکاران را دوست دارد «148»

دنیای ممدوح (ستایش شده)

ب توصیه به استفاده از نعمت های الهی در دنیا

... وَلَا تَنْسَ نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا ...

سهم لازم خود را از دنیا فراموش مکن

دنیای ممدوح (ستایش شده)

ج بشارت به مومنان در دنیا

لَهُمْ فِي الْبُشْرَىٰ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا
وَفِي الْآخِرَةِ ...

در زندگی دنیا و آخرت مژده الهی برای آنان است، [در دنیا به وسیله وحی، و در آخرت با خطاب خداوند و فرشتگان،]

دنیای ممدوح (ستایش شده)

د برخورداری نیکوکاران از پاداش های الهی در دنیا

... لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ
الدُّنْيَا حَسَنَةٌ ...

برای آنان که نیکی کردند پاداش خوبی در این دنیاست

دنیای ممدوح (ستایش شده)

دنيا محل سعی و تلاش برای آخرت

وَمَنْ أَرَادَ الْآخِرَةَ وَسَعَىٰ لَهَا سَعْيَهَا وَهُوَ
 مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ كَانَ سَعْيُهُمْ مَشْكُورًا ﴿١٩﴾

و آنان که آخرت را بخواهند درحالی که مؤمن هستند و با تلاشی خالصانه برای [به دست آوردن] آن بکوشند به تلاششان پاداش مناسب داده خواهد

شد «19»

@fosselat

دنیای مذموم (نگوهش شده)

۱۴

الف) توجه دنیا پرستان به ظاهر دنیا و غفلت از آخرت

ب) دوزخ جایگاه دنیا پرستان

ج) مذمت دوست داشتن دنیا نسبت به آخرت

د) دنیا، اندک و ناچیز است [مذمت راضی شدن به دنیا به جای آخرت]

هـ) جلوه گری دنیا برای کفار

و) مذمت فروش آخرت به دنیا

ز) دنیا عارضی (ناپایدار) است

دنیای مذموم (نگوهش شده)

الف توجه دنیا پرستان به ظاهر دنیا و غفلت از آخرت

يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا مِّنَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ
عَنِ الْآخِرَةِ هُمْ غَافِلُونَ ﴿٧﴾

فقط ظاهری [محسوس] از زندگی دنیا را می شناسند، و از آخرت [که سرای
ابدی و دارای نعمت جاودانه است] بی خبرند «7»

دنیای مذموم (نکوهش شده)

ب دوزخ جایگاه دنیا پرستان

وَأَثَرُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ﴿٣٨﴾

فَإِنَّ الْجَحِيمَ هِيَ الْمَأْوَىٰ ﴿٣٩﴾

و زندگی زودگذر دنیا را [بر زندگی جاوید آخرت] ترجیح داد «38» مسلماً تنها جایگاه
او دوزخ است «39»

دنیای مذموم (نگوهش شده)

ج مذمت دوست داشتن دنیا نسبت به آخرت

اللَّهُ الَّذِي لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ ۗ وَوَيْلٌ لِلْكَافِرِينَ مِنْ
عَذَابٍ شَدِيدٍ ﴿٢﴾ الَّذِينَ يَسْتَحِبُّونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ
وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا ۗ أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ ﴿٣﴾

خداوند یکتایی که آنچه در آسمان ها و زمین است در سیطره و مالکیت و فرمانروایی اوست، و وای بر کافران از عذابی سخت! «2» آنان که زندگی [زودگذر و فانی شدنی] دنیا را بر آخرت ترجیح می دهند، و [مردم را] از حرکت در راه خدا باز می دارند، و می خواهند آن را [با وسوسه و اغواگری] کج نشان دهند، در گمراهی بسیار دوری [که هرگز در آن دسترسی به هدایت ندارند] هستند «3»

دنیای مذموم (نگوهش شده)

د مذمت شاد شدن به دنیا

...وَفَرِحُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَمَا الْحَيَاةُ
الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا مَتَاعٌ ﴿٢٦﴾

به زندگی دنیا [مغروران] دلخوشند، در حالی که زندگی دنیا
نسبت به آخرت جز کالایی ناچیز نیست «26»

دنیای مذموم (نگوهش شده)

دنيا، اندک و ناچیز است [مذمت راضی شدن به دنیا به جای آخرت]

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَا لَكُمْ إِذَا قِيلَ لَكُمْ انْفِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ اثَّاقَلْتُمْ إِلَى الْأَرْضِ أَرْضَيْتُمْ بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا مِنَ الْآخِرَةِ فَمَا مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا قَلِيلٌ ﴿٣٨﴾

ای مؤمنان! شما را چه شده، هنگامی که به شما می گویند: شتابان [برای نبرد] در راه خدا کوچ کنید، میل به ماندن در شهر و دیار بر شما حاکم می شود؟ آیا به زندگی [زودگذر] دنیا به جای آخرت دلخوش شده اید؟ کالای زندگی دنیا در برابر آخرت جز کالایی اندک نیست «38»

دنیای مذموم (نگوهش شده)

و جلوه گری دنیا برای کفار

زَيْنَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا...

زندگی [زودگذر و از دست رفتنی] دنیا را برای کافران
آراسته جلوه داده اند،....

دنیای مذموم (نگوهش شده)

ز مذمت فروش آخرت به دنیا

أُولَئِكَ الَّذِينَ اشْتَرُوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ ۗ فَلَا
يُخَفَّفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٨٦﴾

اینان کسانی هستند که زندگی [زودگذر] دنیا را به [بهای ازدست دادن] آخرت [ابدی] خریدند، از این جهت نه عذابشان سبک می‌گردد، و نه برای نجات از عذاب حمایتشان می‌کنند «86»

دنیای مذموم (نگوهش شده)

ح دنیا عارضی (ناپایدار) است

... تَرِيدُونَ عَرَضَ الدُّنْيَا وَاللَّهُ يُرِيدُ الْآخِرَةَ...

[ای مسلمانان!] شما متاع ناچیز دنیا را [که عوض مالی در برابر آزادی اسیران است] می خواهید، و خداوند برای شما خواهان آخرت است،

عاقبت دنیا پرستی [تاثیر نیت در نتیجه عمل]

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا نُوفِّ إِلَيْهِمْ أَعْمَالَهُمْ فِيهَا
 وَهُمْ فِيهَا لَا يُنْجَسُونَ ﴿١٥﴾ أُولَئِكَ الَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ إِلَّا النَّارُ
 وَحَبِطَ مَا صَنَعُوا فِيهَا وَبَاطِلٌ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾

آنان که زندگی دنیا و زینت و زیورش را بخواهند ثمره تلاششان را در همین دنیا به صورتی کامل می دهیم، و در این جا چیزی از آنان کاسته نخواهد شد «15» برای آنان در آخرت سهمی جز آتش نیست، و آنچه [تلاش مثبت] در دنیا داشتند در آخرت تباه می شود، و اعمالی که همواره انجام می دادند باطل می شود، [و در آن صحنه هول انگیز جز تهیدستی برای آنان نماند] «16»

@fosselat

آنکه خود را به دنیا فروخت [در میان آزادی و اسارت]

علی علیه السلام :

" الدُّنْيَا دَارٌ مَمَرٌ لَا دَارٌ مَقَرٌّ
وَالنَّاسُ فِيهَا رَجُلَانُ: رَجُلٌ
بَاعَ فِيهَا نَفْسَهُ فَأُوبِقَهَا.
وَرَجُلٌ ابْتَاعَ نَفْسَهُ فَأَعْتَقَهَا."

امام علی (علیه السلام) :
دنیا سرای عبور است نه
سرای اقامت و مردم در
دنیا دو گونه اند: بعضی
خود را فروختند و خویش
را هلاک کردند و بعضی
خود را خریدند و آزاد
کردند.

حکمت ۱۳۳ نهج البلاغه